

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Андрій КИРИЧЕНКО
08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НПП2. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет економічний

(назва факультету)

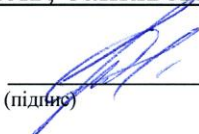
2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: КОЦЮРБА Ольга Юріївна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент;
ПОДПЛЕТНІЙ Валерій Володимирович, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол від “29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

(підпис) Володимир СИБІРЦЕВ
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

(підпис) Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> Освітня програма: <u>Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	114 год.
Вид контролю			
екзамен	екзамен		

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування системи знань з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.

Завдання дисципліни:

- вивчення сутності та методологічних основ фінансового менеджменту, управління фінансовими ризиками та застосування інструментів антикризового керування підприємством;
- набуття навичок управління грошовими потоками, прибутком, інвестиціями, активами;
- оволодіння методикою визначення вартості капіталу та з'ясування способів оптимізації його структури;
- вивченні методів оцінки фінансового стану підприємства, його потреби у фінансових коштах; методів внутрішньофірмового фінансового прогнозування і планування, управління фінансовими ризиками; застосування фінансових інструментів антикризового управління підприємствами.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність управляти фінансовими інвестиціями з позицій доходності та ризикованості, оперувати інструментарієм фондового ринку та передбачати наслідки прийнятих рішень в умовах невизначеності ринкового середовища.

Програмні результати навчання

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР15. Володіти навичками з управління капіталом та інвестиціями у фінансовий сектор економіки, здійснювати експертно-аналітичну оцінку інструментів фондового ринку з урахуванням світових ринкових тенденцій та кон'юнктури.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.

Сутність та етапи становлення фінансового менеджменту. Фінансовий менеджмент як наука. Етапи розвитку фінансового менеджменту. Об'єкт, предмет фінансового менеджменту. Особливості розвитку фінансового менеджменту в Україні.

Функції фінансового менеджменту. Загальні, управлінські та специфічні функції.

Принципи фінансового менеджменту: плановість та системність; цільова спрямованість; диверсифікованість капіталовкладень; стратегічна орієнтованість; варіативність.

Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Сутність, спільні та відмінні риси. Процес формування фінансової стратегії. Поняття про тактику фінансового управління.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Поняття про систему організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Організаційні структури фінансового управління за ієрархічною ознакою. Види організаційних структур фінансового управління за функціональною ознакою. Особливості організації фінансового управління на великих, середніх та малих підприємствах.

Організація внутрішнього фінансового контролю на підприємстві. Сутність, функції, принципи та методи фінансового контролінгу. Зміст специфічних методів фінансового контролінгу.

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Склад зовнішніх та внутрішніх джерел інформації. Фінансова звітність: склад та сфера застосування в фінансовому менеджменті. Користувачі фінансової інформації.

Система показників, що використовуються в фінансовому менеджменті. Характеристика показників із зовнішніх та внутрішніх джерел інформації.

Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.

Сутність поняття грошових потоків. Класифікація грошових потоків. Їх характеристика. Джерела надходження та витрачання коштів.

Поняття про інструментарій управління грошовими потоками. Політика управління грошовими потоками. Принципи і функції управління грошовими потоками.

Методика складання Звіту про рух грошових коштів. Прямий і непрямий методи визначення чистого грошового потоку.

Управління грошовими потоками від операційної діяльності: сутність та особливості. Порядок формування чистого грошового потоку від операційної діяльності.

Управління грошовими потоками від інвестиційної та фінансової діяльності. Порядок формування чистого грошового потоку.

Платіжний календар як засіб управління грошовими потоками. Призначення та техніка складання. Заходи щодо збалансованості чистого грошового потоку.

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.

Необхідність та інструментарій визначення вартості грошей у часі.

Визначення майбутньої вартості грошей у часі в фінансових розрахунках. Порядок нарахування простих та складних відсотків.

Визначення теперішньої вартості грошей у часі в фінансових розрахунках. Поняття про простий та авансовий ануїтет.

Тема 5. Управління прибутком.

Сутність та види прибутку. Класифікація прибутку за джерелами утворення, видами діяльності, за складом та напрямками використання.

Організація та система управління прибутком. Поняття про організацію управління прибутком. Структура системи управління прибутком.

Порядок формування різних видів прибутку. Визначення валового, чистого, маржинального прибутку.

Управління формуванням прибутку. Управління формуванням доходів підприємства. Управління витратами підприємства.

Управління використанням прибутку. Напрями використання прибутку. Капіталізація прибутку.

Управління розподілом прибутку. Порядок розподілу прибутку.

Тема 6. Управління активами.

Активи як об'єкт фінансового менеджменту. Класифікація активів. Відображення активів в балансі.

Управління оборотними активами. Управління запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління грошовими коштами. Управління фінансуванням оборотних активів. Визначення оптимального розміру замовлення виробничих запасів.

Управління необоротними активами. Класифікація необоротних активів. Політика управління необоротними активами. Форми оновлення необоротних активів. Коефіцієнтний аналіз необоротних активів.

Оцінка ефективності управління активами. Діагностика внутрішнього середовища підприємства. Оцінка стратегії і тактики управління активами.

Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.

Капітал як об'єкт фінансового менеджменту. Сутність та класифікація капіталу. Відображення капіталу у звітності. Форми капіталу.

Управління власним капіталом підприємства. Відмінності між власним і позиковим капіталом. Фактори, що визначають якість управління власним капіталом. Політика управління власним капіталом.

Управління позиковим капіталом підприємства. Склад та джерела

формування позикового капіталу. Політика управління позиковим капіталом.

Визначення вартості капіталу. Поняття про вартість капіталу. Визначення середньозваженої вартості капіталу.

Оптимізація структури капіталу. Поняття про структуру капіталу. Операційний, фінансовий та комбінований леверидж. Основи теорій структури капіталу.

Тема 8. Управління інвестиціями.

Інвестиції як об'єкт фінансового менеджменту. Сутність інвестицій. Класифікація інвестицій, джерела їх здійснення, методи фінансування.

Управління реальними інвестиціями. Види реальних інвестицій. Джерела фінансування реальних інвестицій. Етапи управління реальними інвестиціями.

Управління фінансовими інвестиціями. Форми фінансових інвестицій. Типи портфелів цінних паперів. Етапи управління фінансовими інвестиціями. Способи управління портфелем цінних паперів.

Управління інвестиційними проектами. Типи інвестиційних проектів. Ефективність інвестиційних проектів: показник чистої приведеної вартості, індекс окупності інвестицій, період окупності інвестицій.

Тема 9. Управління фінансовими ризиками.

Сутність, види фінансових ризиків. Сутність понять ризик та фінансовий ризик. Види фінансових ризиків. Політика управління фінансовими ризиками.

Модель управління фінансовими ризиками. Структура моделі. Ідентифікація фінансових ризиків. Оцінювання та оптимізація фінансових ризиків. Фактори впливу на фінансові ризики.

Методи оцінки фінансових ризиків. Якісний і кількісний аналіз фінансових ризиків. Економіко-статистичні, розрахунково-аналітичні, експертні та аналогові методи оцінки фінансових ризиків.

Методи оптимізації фінансових ризиків: уникнення ризику; утримання ризику (в поєднанні з внутрішнім страхуванням); мінімізація ризиків (шляхом диверсифікації, лімітування, хеджування); передача ризику (тобто зовнішнє страхування)

Тема 10. Аналіз фінансових звітів.

Склад, зміст та принципи підготовки фінансових звітів. Поняття про фінансову звітність та принципи її формування. Склад фінансової звітності. Інформаційні потреби користувачів фінансової звітності. Мета і завдання оцінки фінансової звітності.

Аналіз фінансової звітності підприємства. Методи і прийоми аналізу. Вертикальний і горизонтальний аналіз фінансової звітності. Аналіз балансу. Аналіз звіту про фінансові результати. Особливості аналізу звіту про рух грошових коштів. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Порядок розрахунку показників ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості.

Аналіз консолідованої звітності. Склад консолідованої звітності. Особливості її аналізу.

Тема 11. Внутрішньofірмове фінансове прогнозування та планування.

Сутність фінансового прогнозування. Відмінності фінансового планування та прогнозування. Порівняльна характеристика методів фінансового прогнозування.

Система фінансових планів підприємства. Завдання фінансового планування. Етапи фінансового планування. Балансовий, розрахунково-аналітичний, нормативний, коефіцієнтний методи фінансового планування та метод економіко-математичного моделювання. фінансових результатів. Фінансові плани: плановий баланс; баланс доходів і витрат; план грошових потоків та платіжний календар.

Організація стратегічного фінансового планування. Поняття про фінансову стратегію. Етапи стратегічного управління фінансами.

Організація поточного фінансового планування. Види поточних фінансових планів. Планування джерел фінансування. Вибір оптимальних фінансових планів.

Сутність внутрішньofірмового бюджетування. Поняття про бюджет та бюджетування. Види бюджетів та особливості їх складання.

Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством.

Сутність, мета, принципи антикризового фінансового управління. Поняття про фінансову кризу. Завдання антикризового управління. Система та інструментарій антикризового управління.

Діагностика банкрутства підприємства. Поняття про банкрутство та його діагностику. Види неплатоспроможності, що є основою діагностики банкрутства: поточна, критична та надкритична. Ознаки фіктивного банкрутства. Моделі діагностики банкрутства. Порушення процедури банкрутства.

Фінансова санація в системі антикризового управління. Поняття про санацію. Етапи організації санаційної процедури. Санаційний аудит. Структура плану санації.

Реструктуризація як елемент антикризового управління підприємством. Форми реструктуризації. Реструктуризація активів і пасивів. Напрями реорганізації.

Оцінка ефективності антикризового управління. Критерії та показники ефективності антикризового фінансового управління. Прогнозна та фактична ефективність антикризового управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	9	2	1			6	9					9
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	9	2	1			6	9					9
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.	9	2	1			6	9					9
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	9	2	1			6	10	1				9
Тема 5. Управління прибутком.	12	4	2			6	10	1				9
Тема 6. Управління активами.	12	4	2			6	9					9
Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.	12	4	2			6	11	1				10
Тема 8. Управління інвестиціями.	11	4	1			6	12	1	1			10
Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	9	2	1			6	11		1			10
Тема 10. Аналіз фінансових звітів.	10	2	2			6	10					10
Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	9	2	1			6	10					10
Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством.	9	2	1			6	10					10
Усього годин	120	32	16	0	0	72	120	4	2			114

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	1	
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	1	
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.	1	
4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	1	
5	Тема 5. Управління прибутком.	2	
6	Тема 6. Управління активами.	2	
7	Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.	2	
8	Тема 8. Управління інвестиціями.	1	1
9	Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	1	1
10	Тема 10. Аналіз фінансових звітів.	2	
11	Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	1	
12	Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством.	1	
	Разом	16	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	6	9
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	6	9
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.	6	9
4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	6	9
5	Тема 5. Управління прибутком.	6	9
6	Тема 6. Управління активами.	6	9
7	Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу.	6	10
8	Тема 8. Управління інвестиціями.	6	10
9	Тема 9. Управління фінансовими ризиками.	6	10
10	Тема 10. Аналіз фінансових звітів.	6	10
11	Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	6	10
12	Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством.	6	10
	Разом	72	114

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;

виконання творчих завдань (складення кросворду, ребусу, фінансової гри за тематикою дисципліни).

Теми індивідуальних завдань:

1. Сутність та функції фінансів. Фінансові відносини підприємства та їх види
2. Сутність фінансового менеджменту та принципи його організації на підприємстві
3. Основна мета, задачі та функції фінансового менеджменту
4. Організаційна структура побудови системи фінансового менеджменту на підприємстві
5. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту
6. Аналіз фінансового стану підприємства
7. Системи та методи фінансового планування
8. Організація фінансового контролю на підприємстві
9. Управлінський облік у фінансовому менеджменті
10. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту
11. Фінансовий аналіз в системі фінансового менеджменту
12. Фінансові показники та коефіцієнти, які застосовуються у фінансовому менеджменті
13. Фінансовий облік у розвинутих країнах. Гармонізація фінансового обліку
14. Консолідація фінансових звітів і формування внутрішньо корпоративних стандартів компанії
15. Сутність і види грошових потоків підприємства
16. Методи розрахунку величини грошового потоку та оцінка руху грошових коштів підприємства
17. Шляхи оптимізації грошових потоків підприємства
18. Управління електронними грошовими потоками
19. Час як фактор у фінансових розрахунках
20. Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі.
21. Майбутня і теперішня вартість грошей та їх визначення.
22. Ануїтет та його основні типи. Майбутня і теперішня вартість ануїтету.
23. Аналіз часових рядів і методи фінансового прогнозування
24. Сутність діагностичного аналізу підприємства
25. Ключові фінансові показники діяльності підприємства
26. Аналіз показників прибутковості (рентабельності) та ділової активності

підприємства за системою "Дюпон"

27. Методика оцінювання кредитоспроможності позичальника
28. Сутність інвестування та особливості формування інвестиційного прибутку підприємства
29. Реальні інвестиційні проекти: принципи та методи оцінки їх ефективності.
30. Управління активами підприємства
31. Базова модель оцінки фінансових активів
32. Оцінка боргових та дольових цінних паперів
33. Конвертовані цінні папери: сутність, основні характеристики, оцінка.
34. Використання конвертованих фінансових інструментів у фінансуванні підприємств
35. Варанти та їх роль у мобілізації джерел фінансування
36. Опціони та їх основні види. Призначення опціонів.
37. Дохідність фінансових активів: види та оцінка
38. Сутність, функції та роль прибутку в умовах ринкової економіки
39. Формування та використання прибутку в ринкових умовах
40. Аналіз рентабельності діяльності підприємства
41. Оптимізація управління прибутком підприємств
42. Управління основним капіталом підприємства
43. Нематеріальні активи підприємства, методи їх оцінки та управління
44. Регулювання оборотних активів підприємства
45. Управління вартістю компанії як цілісного майнового комплексу
46. Сутність та класифікація оборотних активів як об'єкта управління фінансами підприємства
47. Політика підприємства в області управління оборотними активами
48. Управління основними елементами оборотних активів підприємства
49. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства
50. Зміст та етапи політики управління необоротними активами
51. Фінансові аспекти оновлення необоротних активів
52. Управління фінансуванням необоротних активів
53. Вартість капіталу підприємства та сфери її застосування у фінансовому менеджменті
54. Вартість окремих джерел капіталу підприємства. Середньозважена вартість капіталу
55. Структура капіталу підприємства та її оптимізація
56. Операційний та фінансовий леверидж та їх роль у формуванні структури капіталу підприємства
57. Дивідендна політика підприємства та фактори, що її визначають
58. Основні теорії дивідендної політики підприємства
59. Типи дивідендної політики підприємства
60. Форми виплати дивідендів
61. Дивідендна політика підприємства та регулювання курсу акцій
62. Ризик менеджмент як складова частина фінансового менеджменту
63. Політика управління фінансовими ризиками на підприємстві

64. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків
65. Зовнішнє страхування ризиків підприємства та шляхи забезпечення його ефективності
66. Класифікація фінансових ризиків підприємстві
67. Методи оцінки фінансових ризиків на підприємстві
68. Диверсифікація інвестицій і мінімізація ризику фінансового портфеля підприємства
69. Управління валютними ризиками підприємства
70. Загальні принципи фінансового планування
71. Стратегічне планування діяльності підприємства
72. Методичні засади процесу бюджетування на підприємстві
73. Аналіз беззбитковості та цільове планування прибутку
74. Сутність, види і процедури банкрутства
75. Методичні підходи до виявлення ситуації банкрутства
76. Політика антикризового фінансового управління на підприємстві при загрозі банкрутства
77. Зміст та етапи управління санацією та оцінка ефективності її здійснення
78. Антикризове індикативне планування
79. Фінансовий аналіз за відкритими та закритими даними
80. Напрями стабілізації показників фінансового стану підприємства при загрозі банкрутства
81. Методи реструктуризації діяльності підприємства

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стаді;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення різних видів робіт: Kahoot, Mentimeter, Crello, Trello, Canva, M.E.doc.;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнуукраїнському національному технічному університеті.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник: 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ: КНТЕУ. 2018. 791 с.

2. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

3. Квасовський І. О., Кнейслер О.В., Ніпіаліді О.Ю. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 478 с.

4. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент: (математичний інструментарій): навч. посіб.. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 281с.

5. Фінансовий менеджмент у запитаннях та відповідях : навчальний посібник / Тридід О.М. , Азаренкова Г.М., Біломістний О.М., Орехова К.В. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 382 с.

Додаткові:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.

2. Васьківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : Галич- Прес, 2017. 233с.

3. Вахович І.М., Дорош В.Ю., Диль Х.М., Забедюк М.С. та 13 інших. Функціональні аспекти фінансового менеджменту як інструменту управління економічними системами : монографія. Луцьк : Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, 2021. 210 с.

4. Дема Д.І., Дорохова Л.М., Віленчук Л. М. та ін. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с

5. Жебка В.В., Антонова О.М., Урікова О.М. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Логос, 2017. 312 с.

6. Загірняк Д., Данилко В., Іщенко С., Лига Д. Стратегічна стійкість в умовах глобалізації економіки як антикризовий інструмент. Вісник національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (Економічні науки). Харків: ХПІ, № 3. 2020. С. 95-101.

7. Загірняк Д.М., Глухова В.І., Кравченко Х.В. Діяльність комунальних підприємств і їх фінансове забезпечення в умовах децентралізації. Ефективна економіка. 2021. №1.

8. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. за заг. ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 202 с.

9. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплетній В. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку. *Академічні візії*. 2023. Вип.24. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/670>

10. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. 3-ге вид., стер. Затверджено МОН. Київ: Знання, 2015. 535 с.

11. Циба Т.Є., Саленко О.Ф., Сокур М.І., Загірняк Д.М. Фінансова складова корпоративного управління. Навчальний посібник для студентів вищих начальних закладів. Кременчук: Вид. ПП Щербатих О.В., 2008. 204 с.

12. Brigham E., Ehrhardt M.. Financial Management: Theory & Practice 16th Editio. Cengage Learning, 2020. 1186 p.

13. Trunina I., Kushal I., Zagirniak D. An imitation model of the financial-economic mechanism of taking strategic decisions at the enterprise. Proceedings IES2018 Innovative Economic Symposium 2018. Beijing, China, 2018. SHS Web of Conferences 61, 01027 (2019) IES2018.

14. Trunina I., Zagirniak D., Pryakhina K., Bezugla T. Procedure of diagnostics of the personnel sustainability of the enterprise. Problems and Perspectives in Management. Symy, № 2, 2020. С. 382-395.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів: Постанова НБУ №7 від 02.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v00075-00-19>

3. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.

4. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств : затв. Наказом М-ва економіки України від 06.09.2006 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290665-06>.

5. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

6. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України № 2121- III від 07.12.2000 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

7. Про затвердження порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки : Наказ М-ва економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15>.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n584>

9. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР.

URL [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text)

10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України.
URL: <http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
8. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
9. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.
10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України.
URL: <https://fiu.gov.ua>
12. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>
13. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.
14. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>
12. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>
15. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>